

Ochtenden in Tokio

Mayumi Inaba

Ochtenden in Tokio

Een leven samen in een grote veranderende stad:
liefdevolle herinneringen aan mijn kat Mii

Vertaling uit het Japans door Sander Schoen

MEULENHOF

ISBN 978-90-290-9929-5

ISBN 978-94-023-2263-7 (e-book)

NUR 320

Oorspronkelijke titel: *Mii no inai asa*

Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Tadashige Nishida

Auteursfoto: © Aiko Suzuki

Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

© *Mii no inai asa* by Mayumi Inaba. © 1999 Yuji Hirano. All rights reserved. Originally published in Japan by Kawade Shobo Shinsha Ltd. Publishers, Tokyo. Dutch translation rights arranged with Kawade Shobo Shinsha Ltd. Publishers, through le Bureau des Copyrights Français, Tokyo

© 2024 Nederlandse vertaling Sander Schoen en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Het citaat op p. 169 is afkomstig uit *Een zachte dood* van Simone de Beauvoir, vertaald door Greetje van den Bergh, Uitgeverij Ambo, 2002

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

- 1 EEN KATJE IN DE WIND
 - Onze eerste ontmoetingsplek 7
 - De kat uit mijn herinnering 15
 - Een naam voor de kat 24
 - Onder de bloesems van de acacia's 29
- 2 NADEREND AFSCHIED
 - Verhuizing 37
 - Mii's liefde 48
 - De klanken van de ondergang 60
 - Nachten in Musashino 73
 - Vaarwel, mijn bomen 82
- 3 EEN NIEUWE START
 - De zee en een nachtelijk uitzicht 97
 - Na de zomer de herfst 105
 - Mii's verdwijning 114
 - N. en Hana 127
- 4 OP WEG NAAR HET EINDE
 - Onder de kattenpis 136
 - Dierenoppas 146

Een helpende hand 153

Veranderende stad 164

Winterreis 172

5 MII IN HET LICHT

Zomer – de laatste avond 184

De storm raasde voorbij 193

Nawoord 203

Nawoord bij de paperback 205

1

Een katje in de wind

Onze eerste ontmoetingsplek

Het was 1977 en de zomer liep op zijn eind. Ik meen me tenminste te herinneren dat het nazomer was. Geheel onverwacht trof ik een kat aan, een pluizige haarbal. Een klein, heel klein, pasgeboren katje.

Ze had een kopje ter grootte van een muntstuk. Haar snoet leek wel in tweeën te splijten, zo ver sperde ze haar bek open terwijl ze voor me bungelde in het donker. De omheining van een middelbare school aan de oevers van de rivier de Tamagawa in de wijk Y. in Fuchū was de plek waar de kat en ik elkaar voor het eerst ontmoetten.

Ik vraag me af uit welke richting de wind toen waaide. Vermoedelijk blies de wind zachtjes vanaf de rivier naar de woonwijk toe. Haar gemiauw werd mijn kant op gedragen terwijl ik tegen de wind in liep. In eerste instantie liet ik mijn blik gaan over de heggen van de omliggende huizen en zocht ik tussen de struiken van de braakliggende percelen die hier en daar langs het steegje lagen. Het geluid kwam echter niet van de grond, maar van boven. Toen ik mijn blik oprichtte, zag ik iets wits.

De schemering strekte zich uit over het schoolterrein. Voor me torende het hek dat de weg scheidde van de school. Wie duwt er nou een jong katje in het traliwerk van een hek? Zo hoog van de grond bungelend dat ik maar met moeite bij haar kon komen als ik op mijn tenen ging staan, klampte ze zich met haar uitgestrekte pootjes vast.

Gespitste oren, waterige, onschuldige oogjes, een perzikroze opengesperde bek – ze probeerde zich zo groot mogelijk te maken om te voorkomen dat ze uit het hek zou vallen. Ze keek met zo'n van angst doortrokken gezicht op me neer dat het wel duidelijk was dat ze daar niet terechtgekomen was doordat ze ergens vanaf was getuimeld of uit zichzelf omhoog was geklommen, maar door toedoen van de een of andere pestkop.

‘Kom eens hier.’

Toen ik mijn hand uitstreckte, klauwde ze zich met meer kracht dan ik had verwacht aan me vast. Haar lijfje was helemaal koud en hulpeloos. Ik drukte haar tegen mijn borst en ving een zoetige dierengeur op. Haar vacht was doortrokken van de geur van melk en de zomer. Het jonge donshaar voelde zijdezacht aan in mijn handpalmen. Hoewel ze niet lang geleden moest zijn geboren, had ze al een mooie rij klauwtjes die bovendien scherp waren, en haar neus en bek en eigenlijk alles aan haar was klein en snoezig. Toen ik haar aaide vlijde ze zich met haar hartbrekende gewichtje tegen me aan, en ze begon me enthousiast kopjes te geven.

Waar zouden haar ouders zijn? Zou ze zijn verstoten? Of zou ze van haar moeder gescheiden zijn geraakt en voordat ze de weg terug had weten te vinden in het hek zijn geduwd? Toen ik eraan dacht hoe machteloos ze zich al spartelend in de lucht moest hebben gevoeld, wilde ik haar een knus onderkomen bieden zodat ze weer een beetje op krachten kon komen, al was het alleen maar voor de nacht. Had ik eigenlijk wel melk in huis? En waar vond ik zo snel een doos waarin ze zich op haar gemak zou voelen? Terwijl er van alles door mijn hoofd ging, snelde ik eenmaal thuisgekomen direct naar de keuken met het katje in mijn armen geklemd.

‘Een kat!’ zei ik tegen mijn man, terwijl ik haar bij haar nekvel vastpakte en hoog in de lucht voor hem op-hield. Mijn katoenen blouse knisterde toen ik het katje van mijn borst trok. ‘Ik hoorde haar buiten miauwen. Kijk eens hoe klein ze nog is.’ Zo in het licht zag ik dat het katje een bevallig snoetje had. Haar witte, zwarte en oranjebruine vacht vormde op haar kop strepen, maar op haar rug was ze gevlekt. Haar buik was dan weer spierwit.

Het is al meer dan twintig jaar geleden, maar evenzo-goed herinner ik me hoe sterk de klauwen van het katje waren. Ik ben ook niet vergeten hoe schattig ze haar kopje stevig tegen mijn borst aan drukte. Of dat het waaide in de woonwijk die avond dat ik haar aantrof. Anders had ik haar immers nooit kunnen horen miau-

wen bij de middelbare school één stratenblok verderop. Wellicht was ze zelfs wel te horen geweest vanaf het raam bij ons thuis. Door het toeval van de avond, of dankzij het gefluister van de rivierwind.

In deze woonwijk kabbelde de wind in vlagen vanaf de rivier naar de huizen. Het deed me altijd denken aan de verfrissende geur van alcohol, waarschijnlijk omdat het rivierwater zo helder en schoon was. De wind stond niet te hard en was niet te koud, zodat het heerlijk aanvoelde en ik vanaf de zomer tot aan de herfst het raam stevast wagenwijd open liet staan. Misschien had ik het katje wel aangetroffen dankzij de magie van het raam.

Rond het begin van mijn derde jaar in Tokio was ik ermee gestopt nog langer gele gordijnen te naaien. In het kleine huis in een andere wijk van Tokio waar we daarvoor hadden gewoond, had ik namelijk als een bezetene gele gordijnen en gele kussens bij elkaar genaaid.

Dat eerste huis lag in een nieuwbouwwijk langs de oevers van de rivier de Edogawa, waar in de omgeving allemaal vergelijkbare huizen met vergelijkbare indelingen van twee verdiepingen pal naast elkaar stonden. De grond was er per perceel verkocht, en om optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte waren de huizen zonder noemenswaardige tuin zo dicht op elkaar gebouwd dat wanneer je je oor tegen de muur drukte, je de televisiegeluiden en stemmen van de burens kon horen.

Nog voordat we er goed en wel een maand woonden, ontdekte ik dat er binnenshuis allemaal stof met geel zand neerduwde. Het zand ging tussen de tatami-matten en raamkozijnen zitten en mijn poetsdoek kleurde binnen de kortste keren geel. Ik kon vegen zoveel ik wilde, maar het zand bleef uit het niets aan komen waaien. Na een wekenlang gevecht besloot ik uiteindelijk om dan maar gele gordijnen op te hangen, een vloerkleed te weven van geel en oranje garen, en gele en citroengele kussens neer te leggen. Als ik alles maar bedekte met dezelfde kleur, dan viel het niet meer zo op. Zodoende bruiste de kamer met felle popartkleuren en waande ik me er in een veld van gele klaprozen. Maar deze wanhoopspoging bood geen soelaas tegen het zand.

Ik werd van mijn ‘vergeelziekte’ verlost toen we naar de wijk Y. in Fuchū kwamen. Weliswaar lag deze wijk eveneens aan een rivier, maar de wind hier waaide totaal anders.

Lente 1975. We verhuisden naar het huis met tuin van A. vlak bij de rivier de Tamagawa. A. was een collega van mijn man, en omdat hij werd overgeplaatst naar een regio ver buiten Tokio zouden wij een tijdje als onderhuurders op zijn huis passen. Een gerieflijke woning, met in de tuin een schommel voor kinderen. Er was een huiskamer van ongeveer zestien vierkante meter op het zuiden, een lichte keuken die van de woonkamer werd gescheiden door een hoog aanrecht, twee kamers van elk zes tatami's en nog een kamertje van viereenhalve

tatamimat groot. Ieder vertrek had een of meerdere ramen, zodat je goed naar buiten kon kijken. Er was genoeg ruimte tussen de aangrenzende woningen en de burens waren niet te horen.

Ik vind huizen iets geheimzinnigs hebben. Vanbinnen hebben ze een stem. Ze ademen als het ware leven. Elke kamer heeft zijn eigen geur, en de lucht omhelst je soms stevig, en is dan weer teder en zacht. Waarschijnlijk dringt de ziel van degene die het heeft gebouwd tot in het kleinste hoekje door. Ook al was het huis in Fuchū eigendom van iemand anders, in vergelijking met ons vorige huis toonde het een oneindig vriendelijker gezicht.

Ik kocht niet langer gele lappen stof. Bij dit huis paste wit beter. Witte gordijnen en verder zo min mogelijk overbodige spullen, dan kwam het huis pas echt tot zijn recht. Ik legde dus ook geen vloerkleed neer. Het hout onder mijn blote voeten was voldoende om me een thuisgevoel te geven.

Ik raakte eraan gewend om de schommel zachtjes heen en weer te zien wiegen in de wind en hield van de warmte van het gras in de tuin. De bank en de servieskast waren niet van ons, net zomin als de meeste spullen in de bergruimte, maar toch had ik na een half jaar het gevoel alsof we er altijd al hadden gewoond. Het deed me deugd om op mijn vrije dagen een avondwandeling te maken en al dwalend langs de dijk naar het wateroppervlak van de rivier te kijken.

Vroeg in het voorjaar bloeiden in de woonwijk witte en roze kornoeljes, en de hagelwitte bloemen van de acacia's tierden welig tussen de groepjes bomen die her en der stonden. We waren in de lente verhuisd, maar voor ik er erg in had brak de herfst aan en onderging het landschap de ene na de andere verandering.

Ik had pas door dat de bomen voor het huis acacia's waren toen de witte bloesems tot bloei kwamen. Wanneer ik de ramen open had staan, waaide de geurige wind door de bolstaande gordijnen naar binnen. De hele omgeving was bovendien een stuk lichter alleen al doordat de bloemen in bloei stonden. Ik denk niet dat ik ooit eerder ergens heb gewoond waar de wind zo geurig was.

Ik kon bijna niet geloven dat ik tot voor kort aan mijn 'vergeelziekte' had geleden, zo onbezorgd waren de dagen. En toen trof ik het katje aan. Er was juist een last van mijn schouders gevallen, zodat er ruimte was voor het katje om in mijn leven te verschijnen – anders waren we elkaar vast niet tegengekomen. Rond die tijd was ik simpelweg gelukkig. Ik hoefde me niet meer te ergeren aan het zand en ook niet meer met mijn stofdoek in de weer. Bracht dit mij ertoe een kat in huis te verwelkomen, onbezorgd als ik mij voelde? Zonder ook maar diep na te denken over de gevolgen voor de toekomst keek ik het katje in de ogen, drukte haar tegen me aan en begaf me met haar op weg.

Een katje zo klein
Klauwtjes doorschijnend en parelachtig
Oortjes rusteloos gespitst op geluid
Oogjes vochtig en helder
Over de stad een lichte geur van alcohol- de nacht
Je kwam van een plek hier ver vandaan
Kom binnen goedendag
Ik ben een mens en jij een kat

De kat uit mijn herinnering

Hield ik überhaupt wel van katten? De enige kat die ik kende, was de kat die eind jaren vijftig bij ons thuis op het platteland rondliep. Tsune woonde toen bij ons, een al wat oudere vrouw, en de kat was van haar, maar hij verstopte zich altijd zodat hij dikwijls de hele familie in rep en roer bracht.

Zijn naam was Shiro. Als ik aan hem terugdenk, zie ik in gedachten de vele futons weer voor me die op de veranda en over het afdak te luchten hingen, en de forsgebouwde witte kater die log daaroverheen drentelde. Dat was Shiro. Hij was er al voordat ik mijn eerste herinneringen vormde, dus ik weet niet precies waar hij vandaan kwam of wie hem in huis had gehaald. Toen ik het bij moeder naging, hield ze haar hoofd schuin om na te denken. ‘Ach, hoe zat het ook alweer?’ Als ik haar verwaagde herinneringen moest geloven, had Tsune hem waarschijnlijk van iemand gekregen.

Tsune was een tante van mijn moeder en tweemaal getrouwd geweest, maar beide keren was haar huwelijk

op de klippen gelopen zodat ze uiteindelijk weer naar huis was teruggekeerd en al bij ons woonde toen ik werd geboren. Haar eerste huwelijk was gestrand omdat ze geen kinderen had kunnen krijgen, en haar tweede vanwege de escapades van haar man. Beide gevallen waren daarmee het gevolg van het feodale familiesysteem waar mannen het voor het zeggen hadden, maar hoe het ook zij, deze twee tegenslagen hadden van haar een chagrijnige vrouw gemaakt.

Haar gemoed was een combinatie van hysterie en depressie, en regelmatig zorgde ze voor opschudding in huis. Vooral vader, die aangetrouwde familie was, schuwde haar en wist zich geen houding tegenover haar te geven, maar Tsune van haar kant moet ongetwijfeld geen hoge dunk meer van mannen hebben gehad.

In huis was er maar één iemand aan wie ze haar hart toevertrouwde, en dat was Shiro – zolang hij maar aan haar zijde bleef was ze goedgemutst. Goed beschouwd had Tsune twee kanten; enerzijds had ze iets kinderlijks en onschuldigs in zich, en anderzijds iets koppigs, en al naargelang haar humeur stak de ene de kop op boven de andere.

Ze werd hysterisch als Shiro verdween. ‘Shiro, Shiro!’ riep ze dan van ’s ochtends vroeg tot ’s avonds laat, terwijl ze overal naar hem zocht. En niet alleen Tsune. Shiko (eigenlijk heette ze Shizuko), een soort metgezellin van Tsune die geen familie meer had maar eveneens al lang voor mijn geboorte bij ons in huis woonde, zocht met haar mee.

De kinderloze Tsune en alleen achtergebleven Shiiko hadden iets met elkaar gemeen, maar het typische aan Shiiko was dat ze Tsune blindelings volgde, wat die ook zei. Ze had als kind aan een hersenaandoening geleden en wist de naam van haar eigen moeder niet eens meer, laat staan dat ze zich iets kon herinneren van het huis waar ze was geboren.

Ze kon zich met name niet veel meer herinneren van haar kindertijd, en als iemand haar over haar moeder vroeg of over het huis waar ze opgroeide, antwoordde ze altijd: 'Ik weet het niet. Ik heb echt geen flauw idee.' Als je vervolgens verder vroeg, dan deed ze er het zwijgen toe en voor je het wist barstte ze in huilen uit.

Ik ben in de armen van Shiiko opgegroeid, maar aan haar zijde vroeg ik me altijd af hoe het was om geen ouders te hebben of niet meer te weten waar je bent geboren, en werd het mij in mijn kinderhart droef te moede.

Shiiko was degene die voor Shiro zorgde. Na het ontbijt en avondeten deed ze de etensresten in zijn voerbakje, ze veegde zijn modderige pootafdrukken met een mop van de vloer, en als hij weer eens verdwenen was liep ze de hele dag naar hem te zoeken. Deze 'Shirojacht' was vrijwel dagelijkse kost geworden – Shiiko rende dan druk heen en weer, besmet met het kattenvirus van Tsune.

'Shiro is verdwenen! Shiro, Shiro!'

Ze keek eerst bij het kippenhok waar Shiro dol op was, daarna holde ze de tuin in, stoof door de achter-

poort naar buiten en wierp een blik in de schuur, en vervolgens rende ze verder naar de velden en het bamboebos achter het huis.

Ik weet niet of alle katten zo zijn of dat alleen Shiro zo was, maar hij verdween aan één stuk door. Nu ik eraan denk was hij waarschijnlijk minder vaak thuis dan op pad – misschien liep hij alle erven in de buurt af, of misschien had hij in de velden juist een favoriet plekje om te ravotten. Shiiko had het er in ieder geval maar druk mee. Ze wist dat Tsunes humeur er beter op werd als de kat er was, vandaar dat ze niet stil kon blijven zitten en naar hem op zoek ging.

‘Is Shiro d’r?’ vroeg Tsune. Als hij er was antwoordde Shiiko: ‘Ja, hij is hier,’ maar mocht hij niet in de buurt zijn dan vloog ze meteen de deur uit. Ze rende als een kip zonder kop, vandaar dat moeder en ik onze lach nooit konden inhouden. ‘Daar gaat Shiiko weer op kat-tenjacht,’ lachten we dan. Allemaal goed en wel, totdat we een paar extra handen konden gebruiken om het avondeten op tafel te krijgen of familieaangelegenheden hadden en zowel Shiiko als de kat in geen velden of wegen te bekennen was, wat vaak genoeg voorkwam.

Vader verzuchtte tijdens deze opschuddinkjes dikwijls met een zuur gezicht: ‘Toch niet weer de kat, hè?’ We konden Tsune en Shiiko door het huis horen gaan met hun schelle stemmen.

‘Heb je Shiro gezien?’

‘Nee, hij is d’r niet.’

‘Hoe bedoel je “hij is d’r niet”? Rond de middag was hij er nog. Dan moeten we beter zoeken. Waar hangt hij nu toch weer uit?’

Zodra we de twee vrouwen zo bezig hoorden raakte de sfeer in huis gespannen. We wisten namelijk allemaal dat Tsune ieder ogenblik hysterisch kon beginnen te doen.

‘Hij is toch niet meegenomen door de kattenmoorde-naars van de shamisenwinkel?’ riep Tsune. ‘Shiiko, heb je al in de waterputten gekeken?’

Toentertijd waren er handelaren op het platteland opgedoken die katten vingen voor hun huid om er snaarinstrumenten van te maken. Ze wurgden de katten in een handomdraai met een of ander rond apparaat van dun ijzerdraad. En op het erf hadden we twee waterputten. Uiteindelijk kwam het er altijd op neer dat Tsune zich zorgen maakte of Shiro niet door die handelaren gevangen was genomen of in een van de waterputten was gevallen.

Anderzijds keek Tsune altijd vertederd als Shiro op de veranda of in de tuin lag te soezen. Op koude, winterse dagen lag hij naast het komfoor met gloeiende houtskolen te slapen, terwijl Tsune voorovergebogen zat om haar handen te warmen. Op zulke momenten had Shiiko niet echt iets te doen, maar evenzogoed bleef ze in een hoek van de kamer met een glimlach op haar gezicht voor zich uit zitten staren. Ook wanneer Shiro met modderpoten over de futons liep, lachte Tsune.

‘O nee, Shiro toch,’ zei ze dan.

Moeder was vervolgens degene die de boel aan kant moest maken, maar ze was er waarschijnlijk aan gewend, want ze zei alleen maar: ‘Shiro is weer bezig geweest, hoor.’ Al kwam het ’s avonds soms ook wel voor dat op de gespreide futons nog duidelijk pootafdrukken stonden – misschien had moeder geen tijd gehad om de modder eraf te kloppen, of misschien had ze er gewoon geen zin in gehad.

Shiro zelf had niets door van alle commotie en geklaag onder de grote mensen, en bleef om de haverklap verdwijnen. Waar ging hij heen? De akkers, velden en bamboebossen op het platteland waren uitgestrekt, dus het was een hele toer om hem terug te vinden. Shiikorende op afgesleten geta rond, haar stem steeds heser. ‘Shi-ro, Shi-ro.’ Op het eind leek het haar niet zoveel meer te kunnen schelen en klonken haar uitroepen krachteloos als een uitgerekt elastiek, waar moeder altijd geamuseerd om moest lachen.

‘Waarom laat ze hem niet gewoon begaan? Al is het voor Shiiko natuurlijk ook een manier om even wat lucht te krijgen.’

Waarschijnlijk werd Shiiko het soms beu dat Tsune haar graag om zich heen had. Als Tsune eropuit ging dan vergezelde ze haar doorgaans trouw. Ze hield de draagdoek van Tsune in haar hand en liep zo vlug de zoom van haar kimono het toeliet met korte stapjes achter haar aan. In werkelijkheid wilde ze het ongetwijfeld

liever rustig aan doen terwijl Tsune van huis was, maar ze durfde het haar niet te zeggen, zodat ze zich dan maar een beetje van haar verwijderde als Shiro zoek was en zo van haar vrijheid genoot.

Langs de paden in de velden groeiden allerlei planten en struiken, en terwijl Shiiko naar Shiro aan het zoeken was plukte ze zo nu en dan een vrucht van een grote vijgenboom en stopte die in haar mond. Bij de oevers van het riviertje aan de achterzijde van het huis deed ze alsof ze het water naar Shiro afzocht en keek ondertussen naar de rondzwermende vliegen en wegschietende steenkarpers en rivierkreeften. Soms trok ze haar kimono op tot aan haar billen en hurkte ze neer tussen de cosmossen en chrysanten, waar de achtertuin vol mee stond.

‘Shiiko, wat ben je aan het doen?’ vroeg ik haar dan.

‘Ik zoek Shiro.’

Aangespoord door dit antwoord volgde ik haar ‘voorbeeld’ soms. Aan haar zijde trok ik eveneens mijn kimono op tot aan mijn billen en plaste tussen de bloemen terwijl ik deed alsof ik meezocht naar Shiro.

De hoge, schelle stem van Tsune, die de klok rond naar Shiro bleef roepen, galmt tientallen jaren later nog altijd na in mijn oren. Ik begrijp nu goed waarom ze, kinderloos en niet in staat een eigen gezin te stichten, niemand anders had om haar hart aan toe te vertrouwen dan Shiro.

Het is me volledig ontschoten hoe en wanneer Shiro uiteindelijk uit huis is verdwenen of wat voor dood hij

stierf, maar Tsunes stem wordt nog altijd af en toe door de wind meegebracht om bij mij ongewoon eenzame en droevige emoties op te roepen.

Op alle oude foto's uit die tijd staat Tsune pruilerig met haar lippen stijf op elkaar. Een harde blik en krachtige kaaklijn – als vrouw had het leven haar nooit iets goeds gebracht, sterker nog, ze had zich dikwijls naar sociale verwachtingen geschikt en zich heel wat offers aan mannen getroost. Ze had wel iets weg van een grote kat die je doordringend aankijkt vanuit het donker. Ogen die afwijzend keken. Ogen die diep vanbinnen niet in woorden uit te drukken emoties leken te onderdrukken. De blik van een vrouw die alle tederheid verloren had, en ook al lag er nog een glinstering in haar ogen, ergens had ze iets ongenaakbaars.

Aan de andere kant leek haar hart te smelten van vertedering als Shiro in de buurt was. Tsune en Shiro genietend van het zonnetje op de veranda; Tsune en Shiro naast het grote komfoor waar de hitte trillend boven hing. Zowel zij als Shiro blaakte van tevredenheid in de zon en naast het vuur.

Of Shiro nou thuis was of niet, het leven van een kind ging onveranderd door. Ik nam het zoals het was: als hij in de buurt was speelde ik met hem, en als hij er niet was dan deed ik daar ook niet moeilijk over. 'Nee hè, daar begint de heisa weer,' dacht ik wel, maar ik accepteerde het gelaten. Vader was eigenlijk de enige die overgevoelig was voor katten.

‘Ze strijken stilletjes langs je benen. Het zijn maar enge beesten als je het mij vraagt,’ liet vader zich vaak ontvallen. ‘Ik snap niet wat die beesten bezielt.’

Hij zei ook weleens dat katten twee kanten hebben. Bij honden daarentegen, zo beweerde hij, zat er nooit een addertje onder het gras. Als ze de hele dag aan de ketting worden gelegd, begrijpen honden dat dat hun territorium is. Hondenliefhebber die hij was, nam hij het altijd uitsluitend op voor deze viervoeters.

Niet wetende dat er zo over hem werd gedacht lag Shiro zorgeloos te soezen op de veranda, en zonder zich iets aan te trekken van de hysterische woordenwisselingen tussen Tsune en Shiiko liep hij naar hartenlust rond. En zo ontstond er minstens één keer per dag dezelfde opschudding in huis. Tsune die riep dat Shiro verdwenen was, Shiiko die in het schemerdonker door de tuin en de velden rondrende, en ik die naar het schouwspel keek; ik had er geen flauw benul van wat katten nu eigenlijk voor dieren waren, en vond het maar vreemd dat *mensen* zich zo door een kat lieten bespelen dat hun hele dag overhoop werd gegoooid.

Een naam voor de kat

Het kleine katje van mij dat vanuit het donker aan was komen zetten, leek in niets op Shiro uit mijn herinnering. De pasgeboren pluizenbol wist zich niet eens te verstoppen. Ze drukte haar snoet in mijn hand op zoek naar melk, snoof tussen mijn vingers en stapte hulpeloos en onvast rond. Mijn man en ik schonken de melk die nog in de koelkast stond in een schoteltje, zamelden oude handdoeken bijeen en observeerden het katje angstvallig.

Wat me nog het meest verbaasde was de hoeveelheid vlooien. Hoewel het me niet was opgevallen toen ik haar had aangetroffen, zag ik nu in het licht de vlooien krioe-len over haar buik, rug en staart. Het waren er zoveel dat ik me afvroeg waar die in hemelsnaam vandaan waren gekomen.

Intussen was het katje boven op de keukentafel krampachtig neergeploft tussen de vodden en bracht ze haar neus naar het schoteltje melk. Waar ze zoiets geleerd had in de korte tijd sinds ze ter wereld was geko-